

Avtale om

utvidet vilkår for egenbetaling

ved dekning av reiseutgifter

for pasienter som krysser regionsgrensene

mellom

1. Avtaleparter

Avtalepartene i denne avtalen er de fire regionale helseforetakene; Helse Nord RHF, Helse Midt-Norge RHF, Helse Sør-Øst RHF og Helse Vest RHF.

2. Bakgrunn

Det følger av pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 at pasienten har rett dekning av nødvendige reiseutgifter i forbindelse med mottak av helsehjelp innenfor spesialisthelsetjenesten. Retten gjelder dekning av reiseutgifter til det *nærmeste sted* helsetjenesten kan gis.

I henhold til syketransportforskriften har pasienten krav på å få dekket reise til nærmeste sted hvor helsetjenesten kan gis. I syketransportforskriften er nærmeste sted for spesialisthelsetjenesten definert som innenfor egen bostedsregion. Benytter pasienten retten til fritt sykehusvalg utenfor egen helseregion skal pasienten i følge syketransportforskriften betale forhøyet egenandel.

Forhøyet egenandel gjelder kun ved fritt sykehusvalg, og ikke øyeblikkelig hjelp. Det er ikke forhøyet egenandel på reiser innad i egen helseregion. Det betyr at problemstillingen gjelder kun elektiv/planlagt behandling ved reiser til andre regioner.

Noen steder er avstanden til nærmeste behandlingstilbud i egen region vesentlig lengre enn alternativet i grenseregionen. Forskjellen i reisetid samt reisekostnad blir dermed så store at de virker urimelige, både overfor pasienten og rent samfunnsøkonomisk.

3. Formål

Formålet med denne avtalen er å sikre mest mulig lik praksis mellom regionene, slik at pasienter ikke betaler høy egenandel når de reiser til nærmeste behandlingssted, uavhengig av regionsgrenser.

4. Rettslig grunnlag

Spesialisthelsetjenesteloven § 2-1 a første ledd bestemmer at *”det regionale helseforetaket skal sørge for at personer med fast bopel eller oppholdssted innen helseregionen tilbys spesialisthelsetjeneste i og utenfor institusjon, herunder [...] 6. transport til undersøkelse eller behandling i helse- og omsorgstjenesten [...]”*. Med dette gis de regionale helseforetakene i oppgave å sørge for syketransport.

Pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 om rett til syketransport og forskriften om syketransport regulerer pasientenes rett til dekning av nødvendig reiseutgifter.

Det følger av forskriften § 2 at *«pasienten har rett til dekning av utgifter ved reise når hensikten med reisen er å motta helsetjeneste og reisen er nødvendig av medisinske eller behandlingmessige grunner.»*

I merknadene fremkommer det: «*De regionale helseforetakene kan likevel velge å dekke utgifter utover det som følger av rettighetene i pasient- og brukerrettighetsloven § 2-6 og denne forskriften ut fra et behandlingmessig helhetsperspektiv, forutsatt at dette ikke er i strid med likebehandlingsprinsippet i pasient- og brukerrettighetsloven § 1-1.*»

5. Omfang og begrensninger

De fire regionale helseforetakene har med denne avtalen blitt enig om at:

«Pasienten betaler ikke forhøyet egenandel når reisen er til nærmeste sted hvor behandling kan gis, uavhengig av om dette er over regionsgrensen.»

Ordningen omfatter i utgangspunktet i alle de fire regionene og langs alle regionsgrensene. De mest aktuelle områdene er som følger:

- Helse Førde HF og Helse Møre og Romsdal HF (Helse Vest/Helse Midt-Norge)
- Helse Stavanger HF og Sørlandet sykehus HF (Helse Vest/Helse Sør-Øst)
- Sykehuset Innlandet HF og St. Olavs Hospital HF (Helse Sør-Øst/Helse Midt-Norge)
- Helse Nord Trøndelag HF/Helgelandssykehuset HF (Helse Midt-Norge/Helse Nord)

Denne avtalen gjelder ikke for pasienter fra Helgeland som behandles på St. Olav, med mindre dette er faglig begrunnet. Det betyr at pasienter fra Helgeland som ønsker å behandles på St. Olav fremfor Universitetssykehuset Nord-Norge HF skal betale ordinær egenandel, dvs forhøyet egenandel, for behandling over regionsgrensene.

I områder hvor helseforetak har avtalt utvidet opptaksområde over regionsgrensene, kan pasienter følge videre behandlingsløp ved det helseforetak som pasienten sokner til, hvis behandlende lege finner det faglig hensiktsmessig. Pasienten skal da ikke betale forhøyet egenandel.

6. Finansiering av ordningen

Kostnadene for helseforetakene knyttet til avtalen vil være i form av redusert egenbetaling fra pasientene. I de fleste tilfeller betyr kortere reiseavstand lavere transportkostnad, dvs at avtalen kan gi reduserte transportkostnader for helseforetakene.

Det enkelte helseforetak bærer kostnaden og den økonomiske risikoen knyttet til innbyggerne i sitt opptaksområdet.

7. Varighet

Denne avtalen gjelder inntil eventuelle endringer i syketransportforskriften erstatter denne ordningen eller at et av de regionale helseforetakene ønsker å si opp avtalen.

8. Informasjon

De regionale helseforetakene har ansvar for å sende informasjonsbrev om avtalen til sine respektive helseforetak.

.....

Helse Vest RHF

.....

Helse Sør-Øst RHF

.....

Helse Midt-Norge RHF

.....

Helse Nord RHF